Dosar nr.2a-974/2024 judecătoria Orhei, sediul central, judecător A.Balan

D E C I Z I E

25 februarie 2025
mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord

În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu
Judecători Alina Ţihonschi şi Radu Holban
Grefier Natalia Pasat

examinând în şedinţă publică apelul declarat de Dodi Ion împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul central din 06 decembrie 2023 în cauza civilă la cererea înaintată de petiţionarul Dodi Ion, persoană interesată Primăria Step-Soci, r-l Orhei, cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică,-

c o n s t a t ă:

Pretenţiile reclamantului:

1. La data de 02 mai 2023 petiţionarul Dodii Ion, s-a adresat Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu cerere cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică şi anume, constatarea faptului corespunderii cu originalul Proiectul de Execuţie al casei de locuit şi construcţii auxiliare sub nr.83 din 02 iulie 1996, eliberat pe numele cetăţeanului Dodi Ion din sat.Budăi, comuna Step-Soci, r-l Orhei, persoană interesată Primăria Step-Soci, r-l Orhei.
2. În motivarea cererii sale petiţionarul a indicat că, în anul 1996, prin decizia primăriei Step-Soci, r-nul Orhei, i-a fost atribuit un lot individual pentru construcţia casei în satul Budăi, r-l Orhei. La 02 iulie 1996 de către Biroul de Proiectări, Prospecţiuni şi Servicii i s-a întocmit proiectul de construcţie a casei individuale în s.Budăi, r-l Orhei. La 01 decembrie 2004 a obţinut autorizaţia pentru construcţia casei de locuit. Pe parcursul acestei perioade de timp a construit casa, însă din lipsa surselor financiare, construcţia s-a întins şi nu a putut s-o finiseze.
3. Indică petiţionarul că, recent când s-a adresat la Primăria com.Step-Soci, r-l Orhei, pentru a da casa în exploatare, i s-a refuzat pe motiv că proiectul pe care l-a obţinut pentru construcţia casei individuale este în copii şi nu în original. Motivul lipsei proiectului în original fiind faptul distrugerii lui în urma unei inundaţii a casei, care a avut loc cu mulţi ani în urmă, rămânând doar copiile. Un nou proiect de executare al casei ajunge în jur la 25.000,00 lei, el însă fiind invalid de gradul II şi nu lucrează, nu dispune de aşa sumă de bani, din care considerente a înaintat prezenta cerere în conformitate cu prevederile art.art.279 alin.(1) lit.a); 281 alin.(2) lit.i) Cod de procedură civilă.
4. Susţine petiţionarul că, deoarece casa este construită legal în baza documentelor eliberate de organele oficiale de stat, consideră necesar de a constata faptul corespunderii cu originalul a Proiectului de Execuţie al casei de locuit şi auxiliare sub nr.83 din 02 iulie 1996, eliberat pe numele lui Dodi Ion din s.Budăi, r-l Orhei.
5. În drept au fost invocate dispoziţiile art.art.166, 167, 279, 281 alin.(2) lit.i); 282 Cod de procedură civilă.

6. Solicită Dodii Ion constatarea faptului cu valoare juridică şi anume, constatarea faptului corespunderii cu originalul a Proiectului de Execuţie al casei de locuit şi construcţii auxiliare sub nr.83 din 02 iulie 1996, eliberat pe numele cetăţeanului Dodi Ion din s.Budăi, comuna Step-Soci, r-l Orhei.

Poziţia instanţei de fond:

7. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 06 decembrie 2023 s-a respins ca neîntemeiată cererea petiţionarului Dodii Ion, persoană interesată Primăria Step-Soci, r-l Orhei, cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică şi anume, constatarea faptului corespunderii cu originalul Proiectul de Execuţie al casei de locuit şi construcţii auxiliare sub nr.83 din 02 iulie 1996, eliberat pe numele lui Dodi Ion din s.Budăi, comuna Step-Soci, r-l Orhei.

Solicitarea apelantului:

8. Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond, la data de 13 decembrie 2023, Dodi Ion a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanţei de fond, solicitând admiterea integrală a cererii.

9. Prin încheierea Colegiului Civil al Curţii de Apel Chişinău din 13 februarie 2024 nu s-a data curs cererii de apel depusă de apelantul Dodi Ion şi s-a acordat termen de 10 zile din momentul recepţionării prezentei încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor apelului.

10. La data de 14 februarie 2024, apelantul Dodi Ion a depus apelul motivat, prin care a solicitat casarea hotărârii instanţei de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care cererea petiţionarului să fie admisă.

Argumentele părţilor:

11. În motivarea cererii de apel, apelantul Dodi Ion a invocat că nu este deacord cu hotărârea adoptată şi o consideră neîntemeiată şi posibilă casării.

12. Menţionează, că în speţa dată copia proiectului de executare a casei de locuit sub nr.83 din 02.92.1996, întocmit de Biroul de Proiectări, Prospecţiuni şi Servicii, atestă faptul că au existat în realitate faptele de elaborare a Proiectului de executare al casei de locuit pe numele lui Dodi Ion fapt, ce a servit ca temei pentru eliberarea autorizaţiei de construcţie lui Dodi Ion de către primăria com.Step-Soci, r-l Orhei.

13. Mai mult ca atât, proiectul de executare al casei de locuit din s.Budăi, r-l Orhei pe numele lui Dodi Ion prezentat în copie a fost recunoscut şi confirmat în şedinţa de judecată de fostul arhitector-şef al Raionului Orhei, Ion Platon, care contra semnăturii a aprobat proiectul dat pe numele lui Dodi Ion încă în anul 1996.

14. Conform art.13 alin.(1) din Legea nr.721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcţii - lucrările de construcţii, precum şi de modernizare, modificare, transformare, consolidare şi de reparaţii se efectuează numai pe bază de proiect. Elaborarea proiectelor se efectuează în modul stabilit cu respectarea documentelor normative, regimului arhitectural -urbanistic şi regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism, eliberat de autoritatea administraţiei publice locale.

15. Astfel, Dodi Ion colectând iniţial un şir de avize ce necesită destul de mult timp ca să le obţii a primit proiectul de executare pentru construcţia casei de locuit în s.Budăi,

comuna Step-Soci, r-l Orhei. La moment, pentru obţinerea unui proiect asemănător se impune aceiaşi procedură stipulată în art.13 din Legea nr.721, care nu este reală în situaţia când casa este deja construită şi locuibilă.

16. În şedinţa instanţei de apel, reprezentantul apelantului Dodi Ion, avocatul Procopciuc Serghei, a solicitat admiterea apelului declarat, casarea hotărârii instanţei de fond, emiterea unei noi hotărâri prin care cererea înaintată să fie admisă.

17. Persoana interesată, Primăria Step-Soci, fiind legal citată, la şedinţa de judecată nu s-a prezentat. Colegiul, în conformitate cu art.379 CPC, a dispus examinarea cauzei în lipsa părţilor absente.

Aprecierea instanţei de apel:

18. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive:

19. În conformitate cu art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

20. Conform art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

21. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

22. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

23. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

24. Instanţa de apel menţionează că, art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu

judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

25. În opinia Colegiului, prima instanţă a ţinut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic şi materialul probator administrat.

26. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecăţii, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale ale participanţilor la proces.

27. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, s-a constatat că, prin Decizia fără număr „Despre examinarea plângerilor şi cererilor a cetăţenilor Primăriei Step-Soci" s-a repartizat lotul de pământ pentru construcţii, casa individuală la mai mulţi cetăţeni, inclusiv lui Dodi Ion Nicolae (f.d.15).

28. În baza Dispoziţiei nr.35 din 08 aprilie 1996 eliberată de Primăria comunei Step-Soci s-a repartizat lui Dodi Ion lot de pământ cu suprafaţa de 0,12 ari pe terenul liber pentru construcţia casei individuale satul Budăi (f.d.16).

29. La 27 iunie 1996 Doni Ion s-a adresat cu cerere la Biroul de Arhitectură, Proiectare şi producere de lângă Arhitectul-şef al raionului Orhei, prin care a solicitat să-i fie eliberat un proiect de construcţie a casei de locuit cu 3 odăi, asumându-şi angajamentul să realizeze construcţia după proiectul primit de la Biroul de arhitectură (f.d.18).

30. Din spusele petiţionarului, ultimul recent s-a adresat la primăria comunei Step-Soci, r-l Orhei pentru a putea fi dată casa în exploatare, fiindu-i refuzat în cerinţa dată pe motiv că proiectul pe care l-a obţinut pentru construcţia casei individuale este în copii şi nu în original. Motivul lipsei proiectului în original este faptul distrugerii lui în urma unei inundaţii a casei, fiind păstrat doar proiect de execuţie în copie.

31. La data de 02 mai 2023, petiţionarul a înaintat cerere în instanţa de judecată prin care a solicitat constatarea faptului corespunderii cu originalul a proiectului de Execuţie al casei de locuit şi construcţii auxiliare sub nr.83 din 02.07.1996, eliberat pe numele lui Dodi Ion.

32. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Orhei, sediul Central prin hotărârea din 06 decembrie 2023 a respins cererea petiţionarului Dodii Ion, ca neîntemeiată.

33. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, apelantul Dodii Ion a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 06 decembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea să fie admisă integral.

34. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil conchide că soluţia instanţei de fond privind respingerea acţiunii este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

35. În conformitate cu art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

36. Potrivit art.279 alin.(1) lit.a) CPC, instanţa judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

37. Potrivit art.281 alin.(1) CPC, instanţa judecătorească constată faptele de care depinde apariţia, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice şi ale organizaţiilor. (2) Instanţa judecă cauzele în care i se cere să constate: i) apartenenţa documentelor constatatoare de drepturi (cu excepţia documentelor militare, buletinului de identitate, paşaportului şi a certificatelor eliberate de organele de stare civilă) la o persoană al cărei nume indicat în document nu coincide cu numele din certificatul de naştere, buletinul de identitate sau din paşaport.

38. În conformitate cu art.282 alin.(1) CPC, instanţa judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care: a) acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariţia, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiţionarului; b) petiţionarul nu are o altă posibilitate de a obţine sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită; c) constatarea faptului nu este legată de soluţionarea unui litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti.

39. Conform art.285 alin.(1) CPC, în hotărârea judecătorească se indică faptul constatat de instanţă, scopul constatării, probele de constatare a faptului şi organul care urmează să execute hotărîrea emisă. (2) Hotărârea judecătorească este un document ce confirmă faptul constatat, serveşte drept temei pentru înregistrarea, după caz, a faptului în organele respective, după rămînerea irevocabilă a hotărârii, fără a substitui documentele pe care aceste organe le eliberează.

40. Este de notat că, procedura specială este procedura în cadrul căreia se examinează pricini civile privind constatarea în ordine judiciară a faptelor care au valoare juridică în condiţiile în care persoana nu are posibilitatea de a obţine sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic de care este interesat.

41. Imposibilitatea de a primi documentul este cazul în care documentul care confirmă faptul în realitate există, însă în conţinutul lui au fost admise defecte sau inexactităţi, care nu pot fi corectate şi, implicit, documentul este lipsit de putere probantă, prin imposibilitatea de a reconstitui documentul pierdut se înţelege, că organul corespunzător este lipsit de posibilitatea de a elibera duplicatul documentului necesar în legătură cu pierderea sau nimicirea.

42. Prin prisma normelor de drept enunţate supra, Colegiul judiciar reiterează că, petiţionarul a solicitat constatarea faptului corespunderii cu originalul Proiectul de Execuţie al casei de locuit şi construcţii auxiliare sub nr.83 din 02 iulie 1996, eliberat pe numele lui Dodi Ion din s.Budăi, comuna Step-Soci, r-l Orhei. Potrivit declaraţiei petiţionarului, ultimul se află în imposibilitate de a obţine un nou proiect din lipsa surselor financiare, iar actul în original a fost distrus în urma unei inundaţii a casei.

43. Prima instanţă a constatat, că Proiectul de Execuţie al casei de locuit şi construcţii auxiliare este un act ce se eliberează de către organele abilitate în acest sens în corespundere cu normele în construcţii care stabilesc anumite cerinţe privind procedura emiterii şi aprobării conţinutului cadru a documentaţiei de proiect. Respectiv, sub aspectul solicitărilor formulate de către petiţionar şi având în vedere, că ultimul nu a probat imposibilitatea de a primi sau de a reconstitui documentul, instanţa de fond just a conchis privind netemeinicia cererii.

44. Aici este de menţionat, că la dosar a fost anexată copia xerox a Duplicatului proiectului de execuţie nr.83 din 02.07.1996, eliberat de ÎM „Biroul de proiectări, prospecţiuni şi servicii” (f.d.8-14). Pe coperta înscrisului enunţat este făcută o menţiune,

precum că Proiectul de execuţie nr.83 din 02.07.1996 a fost întocmit de ÎM „Biroul de proiectări, prospecţiuni şi servicii” în baza Licenţei seria 2000 P nr.144 din 19.10.2000.

45. În şedinţa instanţei de apel, reprezentantul apelantului s-a aflat în imposibilitate de a explica momentul şi circumstanţele primirii Duplicatului Proiectului de execuţie nr.83 din 02.07.1996, eliberat în baza Licenţei seria 2000 P nr.144 din 19.10.2000. La fel, nu a explicat locul aflării actului iniţial, în original, cât şi nu a probat imposibilitatea de a primi repetat duplicatul sau de a reconstitui documentul.

46. În sensul art.284 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererea de constatare a faptului cu valoare juridică poate fi depusă în cazurile prevăzute de lege, fiind însoţită de probele care confirmă faptul şi care adeveresc imposibilitatea obţinerii documentelor necesare sau reconstituirii pe cale extrajudiciară a acestora.

47. Raportând la caz prevederile enunţate, reieşind din constatările relatate, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 Cod de procedură civilă, apelantul nu a adus careva probe în susţinerea poziţiei sale şi prin urmare, instanţa de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanţele speţei şi a respins cererea, ca nefondată.

48. În plus, se reţine că apelantul, utilizând calea de atac, nu a prezentat nici în instanţa de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanţei de fond şi care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

49. Prin urmare, criticile aduse de către apelant, însoţite de argumentarea circumstanţelor de fapt ale cauzei, percepute din propriul punct de vedere, nu pot duce la admiterea apelului, fapt ce denotă caracterul declarativ al apelului, fiind lipsit de esenţă, care evidenţiază simplul fapt al dezacordului apelantului cu soluţia dată de instanţa de judecată, precum şi lipsa temeiurilor legale de declarare a apelului.

50. Distinct de cele expuse şi având în vedere faptul că circumstanţele cauzei au fost constatate de către prima instanţă şi nu este necesară verificarea suplimentară a careva dovezi, Colegiul civil al Curţii de Apel Nord ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menţine hotărârea contestată.

51. În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de Dodi Ion.

Se menţine hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 06 decembrie 2023 în cauza civilă la cererea înaintată de petiţionarul Dodi Ion, persoană interesată Primăria Step-Soci, r-l Orhei cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Ţihonschi

Radu Holban